

Startnotitie Integraal Veiligheidsplan 2027- 2030

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2 Verkenning van het onderwerp	4
3 Noodzaak tot aanpak	5
4 Verantwoordelijkheden	5
5 Uitgangspunten en ambities	6
6 Participatie en communicatie	7
7 Proces	8
8 Financieel	10

1. Inleiding

Veiligheid is één van de belangrijkste voorwaarden om prettig te leven. De gemeente heeft de regierol op het lokale veiligheidsbeleid. Om deze rol goed in te kunnen vullen, wordt iedere vier jaar een integraal veiligheidsbeleid vastgesteld. Naast dat het integraal veiligheidsbeleid de basis vormt voor verder beleid is het opstellen en vaststellen van het integraal veiligheidsbeleid ook een wettelijke verplichting. Voor u ligt de startnotitie voor het integraal veiligheidsbeleid en het proces van totstandkoming.

Deze startnotitie vormt de eerste verkenning voor het opstellen van een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027–2030 voor de gemeente Heerenveen. De notitie beschrijft de opzet van de beleidscyclus, de rolverdeling tussen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester, de reikwijdte van het IVP, de gekozen werkwijze voor de totstandkoming ervan en de bijbehorende planning.

2 Verkenning van het onderwerp

Het is goed om in deze startnotitie aan te geven, wat de scope van het nieuwe integrale veiligheidsplan is. Dit voorkomt dat het plan zo groot/breed wordt, dat deze niet meer werkbaar is. Het integraal veiligheidsplan 2027 – 2030 bouwt voort op de ervaringen uit de vorige beleidsperiode en speelt in op actuele ontwikkelingen binnen de gemeente Heerenveen, de regio en het landelijke veiligheidsdomein.

Het vorige IVP is opgesteld in een andere tijd en context. Sindsdien zijn er maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe inzichten die vragen om een herijking van het beleid. Het Integraal Veiligheidsplan voor 2027–2030 zal daarom worden gebaseerd op actuele veiligheidsvraagstukken en inzichten die onder meer voortkomen uit:

- De Veiligheidsmonitor: Signalen, trends en ontwikkelingen op basis van de jaarlijkse metingen.
- Interviews met interne collega's en externe partners: Om lokale en regionale knelpunten, ontwikkelingen en kansen scherp in beeld te brengen.
- Aanvullende documenten- en literatuurstudie: Waarbij relevante beleidsdocumenten, onderzoeken en evaluaties worden betrokken om het nieuwe veiligheidskader te onderbouwen.

Daarnaast zijn er thema's waar in de vorige beleidsperiode al een start mee is gemaakt en die in deze nieuwe periode een vervolg moeten krijgen. Dit is noodzakelijk omdat het landelijke en regionale prioriteiten betreft.

Deze thema's zijn:

- Ondernijning: Het tegengaan van criminele netwerken en illegale activiteiten die de samenleving ondermijnen.
- Zorg en veiligheid: Het versterken van samenwerking tussen zorg- en veiligheidsketen om kwetsbare inwoners beter te beschermen.
- Maatschappelijke onrust: Het voorkomen en beheersen van spanningen en incidenten die de openbare orde kunnen verstoren.

Door deze focus te combineren met actuele signalen uit de Veiligheidsmonitor en partnersgesprekken, ontstaat een IVP dat zowel inspeelt op nieuwe ontwikkelingen als voortbouwt op bestaande prioriteiten. Het plan biedt ruimte voor bijsturing gedurende de beleidsperiode, zodat we flexibel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden.

Uiteraard zijn er overlappende onderwerpen/werkzaamheden (bijv. ondernijning/horeca) die zowel in het IVP als in de U&H-strategie thuishoren. Op dit soort onderwerpen wordt met elkaar samengewerkt en afstemming met elkaar gezocht. Dit soort onderwerpen komen in beide documenten terug.

3 Noodzaak tot aanpak

Het huidige IVP heeft een looptijd van 2023 tot en met 2026. Dit betekent dat eind dit jaar een beleidsplan klaar moet zijn voor de periode 2027 – 2030.

Om aan het eind van dit jaar het integraal veiligheidsplan vast te kunnen stellen is het noodzakelijk om nu te beginnen met het opstellen van een nieuw integraal veiligheidsplan.

4 Verantwoordelijkheden

De zorg voor openbare orde en veiligheid is een kerntaak van de overheid.

- **Burgemeester:** Op grond van artikel 172 Gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde.
- **College van B&W:** Integrale veiligheid raakt meerdere beleidsvelden, zoals jeugd, zorg, wonen en economie. Het college heeft daarom een belangrijke rol in het bewaken van samenhang en het maken van bestuurlijke keuzes. Het college wordt gevraagd om uitvoering te geven aan het vastgestelde IVP.
- **Gemeenteraad:** Stelt ten minste eenmaal per vier jaar de veiligheidsdoelen vast en vervult een kader stellende en controlerende rol.

In het Rekenkamerrapport *Toezicht & Handhaving in de openbare ruimte* (vastgesteld in maart 2025) staat onder meer dat u, als gemeenteraad, graag eerder en intensiever betrokken wilt worden bij de ontwikkeling van het beleid. Daarnaast is aangegeven dat er behoefte is aan concreet meetbare doelen in het Integraal Veiligheidsplan, zodat u uw sturende en controlerende rol optimaal kunt vervullen.

Met deze startnotitie willen we uw raad betrekken bij de totstandkoming van het nieuwe veiligheidsplan.

5 Uitgangspunten en ambities

Hieronder staan de uitgangspunten en ambities die richting geven aan de inhoud van het nieuwe IVP.

Uitgangspunten voor de beleidsperiode 2027 – 2030

1. Integraal en domein overstijgend werken

Veiligheid raakt steeds meer beleidsterreinen, zoals zorg, jeugd en ruimte. We hanteren daarom een integrale benadering waarbij veiligheid niet alleen als repressieve taak wordt gezien, maar als onderdeel van een breder sociaal en ruimtelijk geheel. Samenwerking tussen teams en domeinen is hierbij vanzelfsprekend.

2. Regie vanuit de gemeente

De gemeente heeft een wettelijke regierol in het lokale veiligheidsbeleid. Dit betekent dat de gemeente de koers bepaalt, partners verbindt en samenwerking stimuleert. We werken samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners, maar behouden een duidelijke regie om de samenhang te waarborgen.

3. Flexibiliteit en adaptief vermogen

De veiligheidscontext verandert snel (zoals digitale criminaliteit of maatschappelijke onrust). Het IVP moet daarom ruimte bieden om bij te sturen en maatregelen te herijken tijdens de looptijd.

Ambities voor de beleidsperiode 2027 – 2030

Ambitie 1: We verminderen ondermijning en versterken weerbaarheid

Heerenveen blijft investeren in een stevige aanpak van ondermijnende criminaliteit. We richten ons op het herkennen, verstoren en bestrijden van criminele structuren en op het vergroten van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en ambtenaren.

Ambitie 2: We vergroten de leefbaarheid en pakken overlast en criminaliteit aan

Leefbaarheid en veiligheid zijn nauw met elkaar verbonden. We zetten in op een veilige fysieke en sociale leefomgeving, met aandacht voor jeugdgroepen, overlast, en een veilig en gastvrij horecagebied.

Ambitie 3: We voorkomen en beheersen maatschappelijke onrust

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat maatschappelijke spanningen snel kunnen ontstaan en zich verspreiden. De gemeente moet bestuurlijk, communicatief en operationeel goed voorbereid zijn.

6 Participatie en communicatie

Voor het tot stand komen van het nieuwe IVP zijn veel verschillende partijen nodig. Deze partijen zijn niet alleen interne partijen maar ook externe partijen.

Hieronder volgt een opsomming van de partijen die allemaal een inbreng hebben in het nieuwe IVP.

Intern

Medewerkers team Veiligheid
Medewerkers team Bijzondere Wetten
Medewerkers team Zorg en veiligheid
Medewerkers domein Mens en Maatschappij
Medewerkers team Vergunningen, toezicht en handhaving
Medewerkers team Boa's
Wijkmanagers
Portefeuillehouder(s)

Extern

Politie
Openbaar Ministerie
Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Noord-Nederland
Veiligheidsregio Fryslân
Caleidoscoop - jongerenwerk
Woningbouwcorporaties
Ondernemers
Inwoners

Met de externe (keten)partners gaan we in gesprek om de verschillende doelen van de (keten)partners af te stemmen op onze doelen. Deze samenwerking is cruciaal om een integraal plan te maken dat aansluit bij lokale behoeften en regionale afspraken.

We gebruiken ook de uitkomsten van de veiligheidsmonitor die in 2025 is uitgevoerd voor het formuleren van de doelen.

Ook zullen de portefeuillehouders en gemeenteraadsleden worden bevroegd over welke veiligheidsvraagstukken zij belangrijk vinden en welke prioriteiten zij in het IVP terug willen zien.

7 Proces

De totstandkoming van het IVP 2027 – 2030 verloopt in een aantal stappen die zorgen voor een zorgvuldig en gedragen proces.

Stap 1: Terugkijken

We starten met een terugblik op het huidige IVP. Wat ging goed, welke doelen zijn behaald en waar liggen verbeterpunten? Deze evaluatie vormt de basis voor het nieuwe plan.

Stap 2: Risico- en veiligheidsanalyse

Vervolgens brengen we de belangrijkste veiligheidsrisico's en trends in beeld. Dit doen we op basis van:

- Veiligheidsmonitor: Signalen en cijfers over leefbaarheid en veiligheid.
- Interviews met interne collega's en externe partners: Om lokale en regionale knelpunten en kansen te identificeren.
- Analyse van incidenten en maatschappelijke ontwikkelingen: Denk aan trends zoals digitale criminaliteit, maatschappelijke onrust en zorgproblematiek.
- Gesprekken met inwoners en ondernemers (zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande initiatieven)

Stap 3: Bepalen van de prioriteiten

Op basis van de analyses en gesprekken wordt samen met de gemeenteraad, het college en ketenpartners de prioriteiten vastgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- Lokale behoeften en signalen.
- Landelijke en regionale prioriteiten (zoals ondermijning).
- Lopende initiatieven uit de vorige beleidsperiode die een vervolg vragen.

Stap 4: Uitwerken van de doelen en maatregelen

Voor elk prioriteitsthema formuleren we concrete ambities.

Stap 5: Concept IVP opstellen en bespreken

Het conceptplan wordt besproken met interne teams, portefeuillehouders en externe partners.

Stap 6: Besluitvorming en implementatie

Het IVP wordt vastgesteld door het college en de gemeenteraad. Na vaststelling volgt een implementatieplan met monitoring en evaluatie, zodat we flexibel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

In onderstaande planning wordt aangegeven wat de planning is voor vaststelling van het IVP

Fase	Voorlopige einddatum
Portefeuillehoudersoverleg – behandeling startnotitie IVP	9 maart 2026
Collegevergadering – behandeling startnotitie IVP	7 maart 2026
Commissievergadering – bespreking startnotitie IVP	11 mei 2026
Raadsvergadering – vaststelling startnotitie IVP	21 mei 2026
Evaluatie huidig IVP	Februari/maart/april 2026
Risico- en veiligheidsanalyse	Mei/juni
Interviews interne collega's en externe partners	Mei/juni/juli 2026
Bepalen prioriteiten en doelen	Juli/augustus/september
Concept IVP gereed	Oktober 2026
Bespreking keuzes en dilemma's met de gemeenteraad	9 november 2026
Bespreking concept IVP met partners en portefeuillehouders	December 2026
Bespreken in het college	December/januari 2026 - 2027
Behandeling in commissie	Februari 2027
Vaststelling door gemeenteraad	Februari 2027

8 Financieel

Voor het tot stand komen van het nieuwe IVP zal gebruik worden gemaakt van het bestaande veiligheidsbudget. Vanuit dat budget kunnen o.a. de kosten voor bijeenkomsten worden gedekt en het ontwerp van het IVP. De inzet van medewerkers komt uit de bestaande formatie.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Heerenveen
Opdracht: IVP 2027-2030
Versie: 3
Omvang rapport: 10
Auteur: H. Schaap